

کنوانسیون رفع همه ی انواع

با نگرانی از این که زنان در شرایط فقر و تنگ دستی، حداقل امکان دسترسی را به مواد غذایی، بهداشت، تحصیلات، آموزش و امکانات اشتغال و سایر نیازها دارند؛

با اعتقاد به این که تشکیل نظام نوین اقتصاد بین الملل براساس مساوات و عدالت در تحقق پیش برد برابری بین مردان و زنان نقش مهمی را ایفا می نماید؛

با تأکید بر این که ریشه کن کردن آپارتاید، اشکال مختلف نژادپرستی، تبعیض نژادی، استعمار، استعمار نو، تجاوز، اشغال، سلطه و دخالت خارجی در امور دولت ها لازمه ی تحقق کامل حقوق مردان و زنان می باشد،

با تأیید بر این که تحکیم صلح و امنیت بین المللی، تشنج زدایی بین المللی، همکاری های متقابل دول، صرف نظر از نظام های اجتماعی و اقتصادی آنان، خلع سلاح کامل و بویژه خلع سلاح اتمی تحت نظارت و کنترل دقیق و موثر بین المللی، تأکید بر اصول عدالت، مساوات و منافع متقابل در روابط بین کشورها و احقاق حق مردم تحت سلطه ی استعمار و بیگانه و اشغال خارجی به دست یابی به حق تعیین سرنوشت و استقلال و همچنین احترام به حاکمیت ملی و تمامیت ارضی باعث توسعه و پیشرفت اجتماعی خواهد شد و در نتیجه به دست یابی به مساوات کامل بین مردان و زنان کمک خواهد کرد؛

با اعتقاد به این که توسعه ی تمام و کمال یک کشور، رفاه جهانی و برقراری صلح، مستلزم شرکت یک پارچه ی زنان در تمام زمینه ها در شرایط مساوی با مردان است، با در نظر گرفتن سهم عمده ی زنان در تحقق رفاه خانواده و پیشرفت جامعه که تاکنون کاملاً شناسایی نشده است، اهمیت اجتماعی مادری و نقش والدین در خانواده و در تربیت کودکان و با آگاهی از این که نقش زنان در تولیدمثل نباید اساس تبعیض بوده، بلکه تربیت کودکان نیازمند تقسیم مسوولیت بین زن و مرد و جامعه به طور کلی می باشد، با اطلاع از این که تغییر در نقش سنتی مردان و زنان در جامعه و خانواده برای دست یابی به مساوات کامل میان زنان و مردان ضروری است، با عزم بر اجرای اصول مندرج در اعلامیه ی محو تبعیض علیه زنان و در این راستا اتخاذ اقدامات ضروری برای از

کنوانسیون رفع همه ی انواع تبعیض از زنان در تاریخ ۱۸ دسامبر ۱۹۷۹ (۲۷ آذر ۱۳۵۸) توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد تصویب و برای امضاء، تصویب و الحاق کشورها مفتوح گردید. این کنوانسیون براساس بند ۱ ماده ی ۲۷ در تاریخ ۱۲ شهریور ۱۳۶۰ (سوم سپتامبر ۱۹۸۱) لازم الاجرا شد.

مقدمه

دولت های عضو کنوانسیون حاضر، با عنایت به این که منشور ملل متحد بر پای بندی حقوق اساسی بشر، مقام و منزلت هر فرد انسانی و برابری حقوق زن و مرد تأکید دارد.

با عنایت به این که اعلامیه ی جهانی حقوق بشر بر اصل جایز نبودن تبعیض تأیید داشته، اعلام می دارد که کلیه ی افراد بشر، آزاد به دنیا آمده و از نظر منزلت و حقوق یکسان بوده و بدون هیچ گونه تمایزی، از جمله تمایزات مبتنی بر جنسیت، حق دارند از کلیه ی حقوق و آزادی های مندرج در این اعلامیه بهره مند شوند؛

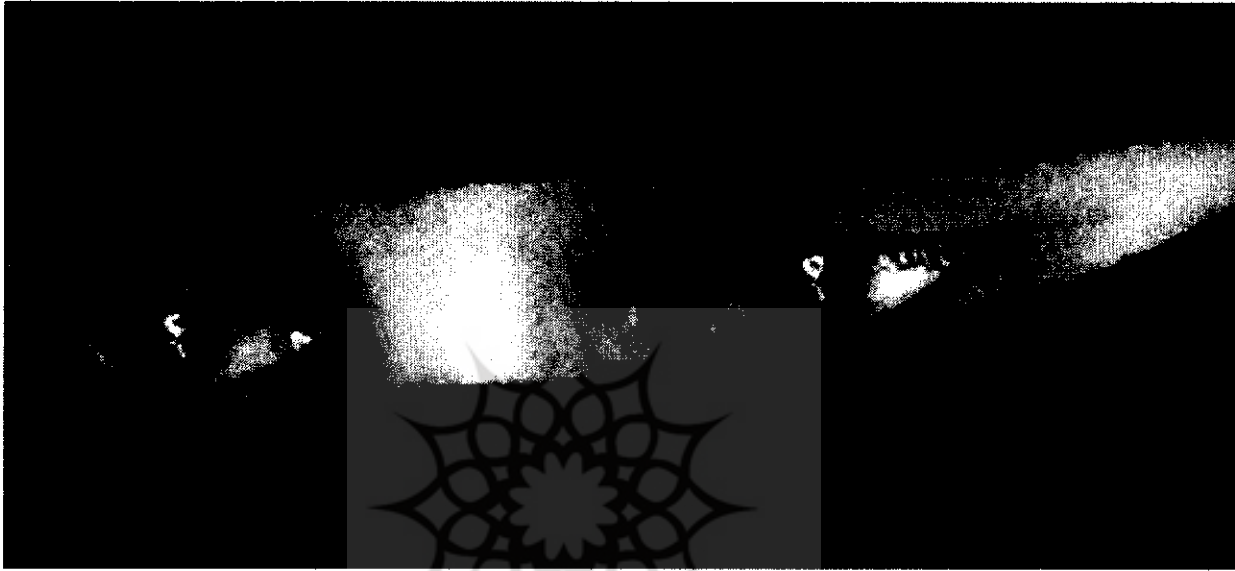
با عنایت به این که دول عضو میثاق های بین المللی حقوق بشر، متعهد به تضمین حقوق برابر زنان و مردان در بهره مندی از کلیه ی حقوق اساسی، اجتماعی، فرهنگی، مدنی و سیاسی می باشند؛ با در نظر گرفتن کنوانسیون های بین المللی که تحت نظر سازمان ملل متحد و کارگزاری های تخصصی به منظور پیش برد تساوی حقوق زنان و مردان منعقد گردیده اند؛

با عنایت به قطع نامه ها، اعلامیه ها و توصیه هایی که توسط ملل متحد و کارگزاری های تخصصی برای پیش برد تساوی حقوق زنان و مردان تصویب شده است؛

با نگرانی از این که علی رغم این اسناد متعدد، تبعیضات علیه زنان همچنان به طور گسترده ادامه دارد؛

با یادآوری این که تبعیضات علیه زنان ناقض اصول برابری حقوق و احترام به شخصیت بشر می باشد و مانع شرکت زنان در شرایط مساوی با مردان در زندگی سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کشور و نیز گسترش سعادت جامعه و خانواده شده و شکوفایی کامل قابلیت ها و استعداد های زنان در خدمت به کشور و بشریت را دشوارتر می نماید؛

تبعیض از زنان

باشد، و تضمین تحقق عملی این اصل به وسیله‌ی وضع قانون یا سایر طرق مناسب دیگر؛

- تصویب قوانین مناسب و یا اقدامات دیگر، از جمله مجازات در صورت اقتضا، به منظور رفع تبعیض از زنان؛

- برقراری حمایت قانون از حقوق زنان بر مبنای برابری با مردان و حصول اطمینان از حمایت موثر از زنان در مقابل هرگونه اقدام تبعیض آمیز از طریق مراجع قضایی ذی صلاح ملی و سایر موسسات دولتی؛

- خودداری از انجام هرگونه عمل و حرکت تبعیض آمیز علیه زنان و تضمین رعایت این تعهدات توسط مراجع و موسسات دولتی.

اتخاذ کلیه اقدامات مناسب جهت رفع تبعیض از زنان توسط هر شخص، سازمان و یا شرکت‌های خصوصی؛

- اتخاذ تدابیر لازم از جمله وضع قوانین به منظور اصلاح یا فسخ قوانین، مقررات، عرف یا روش‌های موجود که نسبت به زنان تبعیض آمیزند. فسخ کلیه مقررات کیفری ملی که موجب تبعیض نسبت به زنان می‌شود.

میان برداشتن این گونه تبعیض‌ها در کلیه اشکال و صور آن، به شرح ذیل توافق کرده‌اند:

بخش اول

ماده ۱ - عبارت «تبعیض علیه زنان» در این کنوانسیون، به هرگونه تمایز، استثناء (محرومیت) یا محدودیت بر اساس جنسیت که نتیجه یا هدف آن خدشه دار کردن یا لغو شناسایی، بهره‌مندی، یا اعمال حقوق بشر و آزادی‌های اساسی در زمینه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، مدنی و یا هر زمینه‌ی دیگر توسط زنان صرف نظر از وضعیت زناشویی ایشان و بر اساس تساوی میان زنان و مردان، اطلاق می‌گردد.

ماده ۲ - دول عضو، هرگونه تبعیض علیه زنان را محکوم کرده، موافقت می‌نمایند که بدون درنگ، سیاست رفع تبعیض از زنان را با کلیه ابزارهای مناسب دنبال نموده و با این هدف، موارد زیر را متعهد می‌شود:

- گنجاندن اصل مساوات میان زنان و مردان در قانون اساسی یا سایر قوانین مربوطه‌ی هر کشور، چنانچه تاکنون منظور نشده

ماده ۳- دول عضو باید در تمام زمینه‌ها بویژه زمینه‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، کلیه اقدامات مناسب از جمله وضع قوانین را برای تضمین توسعه و پیشرفت کامل زنان و نیز بهره‌مندی آنان از حقوق بشر و آزادی‌های اساسی بر مبنای مساوات با مردان به عمل آورند.

ماده ۴- (۱) اتخاذ تدابیر ویژه و موقتی توسط دول عضو که هدف آن تسریع در برقراری مساوات بین مردان و زنان است، نباید به‌عنوان «تبعیض» به‌صورتی که در این کنوانسیون تعریف شده است، تلقی گردد و بدون این‌که این اقدامات منجر به حفظ معیارهای نابرابر و مجزا گردد، پس از تحقق رفتار و فرصت‌های برابر متوقف خواهد شد؛ (۲) اتخاذ تدابیر ویژه توسط دول عضو از جمله اقداماتی که در این کنوانسیون برای حمایت از مادری منظور شده است، تبعیض‌آمیز تلقی نخواهد شد.

ماده ۵- دول عضو کلیه اقدامات مناسب در زمینه‌های زیر را به عمل می‌آورند:

الف - تعدیل الگوهای اجتماعی و فرهنگی رفتاری مردان و زنان به‌منظور از میان برداشتن تعصبات و کلیه‌ی روش‌های سنتی و غیره که بر تفکر پست‌نگری یا برترنگری هر یک از دو جنس و یا تداوم نقش‌های کلیشه‌ای برای مردان و زنان استوار باشد.

ب - حصول اطمینان از این‌که آموزش خانواده شامل درک صحیح از وضعیت مادری به‌عنوان یک وظیفه‌ی اجتماعی و شناسایی مسوولیت مشترک زنان و مردان در پرورش و تربیت کودکان خود باشد، با این استنباط که منافع کودکان در تمام موارد در اولویت قرار دارد.

ماده ۶- دول عضو کلیه اقدامات مقتضی از جمله وضع قوانین را به‌منظور جلوگیری از حمل و نقل غیرقانونی و بهره‌بری از روسپی‌گری زنان به‌عمل خواهد آورد.

بخش دوم

ماده ۷- دول عضو برای رفع تبعیض از زنان در حیات سیاسی و اجتماعی کشور، کلیه اقدامات مقتضی را به‌عمل خواهند آورد، بویژه حقوق زیر را در شرایط مساوی با مردان برای زنان تضمین خواهند کرد:

الف - رای دادن در کلیه‌ی انتخابات و همه‌پرسی‌های عمومی و داشتن شرایط نامزدی در همه‌ی اجتماعات منتخب عمومی.
ب - مشارکت در تعیین سیاست دولت و اجرای آن و انتصاب به سمت‌های دولتی و انجام کلیه‌ی مسوولیت‌های دولتی در تمام سطوح دولت.

ج - شرکت در سازمان‌ها و انجمن‌های غیردولتی مرتبط با حیات سیاسی و اجتماعی کشور.

ماده ۸- دول عضو اقدامات مقتضی را به‌عمل خواهند آورد تا بدون هیچ‌گونه تبعیض و در شرایط مساوی با مردان، این فرصت به زنان داده شود که به‌عنوان نماینده‌ی دولت خود در سطح بین‌المللی عمل نموده و در فعالیت سازمان‌های بین‌المللی نقش داشته باشد.

ماده ۹- (۱) دول عضو در مورد کسب، تغییر یا حفظ تابعیت، حقوقی مساوی با مردان به زنان اعطا خواهند کرد. دولت‌ها بویژه تضمین می‌کنند که ازدواج با فرد خارجی یا تغییر تابعیت شوهر در طی دوران ازدواج خودبه‌خود، باعث تغییر تابعیت زن، بی‌وطن شدن یا تحمیل تابعیت شوهر به وی نشود؛ (۲) دول عضو به زنان و مردان در مورد تابعیت فرزندان‌شان حقوق مساوی اعطا خواهند کرد.

بخش سوم

ماده ۱۰- دول عضو به‌منظور تضمین حقوق مساوی زنان با مردان در زمینه‌ی آموزش و پرورش، هرگونه اقدامی برای رفع تبعیض از زنان به‌عمل خواهند آورد، بویژه براساس مساوات بین زنان و مردان، موارد زیر را تضمین خواهند کرد:

الف - شرایط یکسان در زمینه‌ی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، و برای دسترسی به آموزش و دریافت دانش‌نامه در انواع مختلف موسسات آموزشی در مناطق شهری و روستایی، این تساوی باید در آموزش پیش‌مدرسه‌ای، آموزش عمومی، فنی و حرفه‌ای و آموزش عالی و فنی و نیز دوره‌های حرفه‌ای مختلف تضمین شود.

ب - دسترسی به برنامه‌ی درسی یکسان، امتحانات یکسان، معلمین دارای مهارت‌ها و صلاحیت‌های هم‌تراز و محل‌ها و امکانات آموزشی با کیفیت برابر.

ج - از بین بردن هرگونه مفهوم کلیشه‌ای از نقش زنان و مردان در کلیه سطوح و در اشکال مختلف آموزشی از طریق تشویق به آموزش مختلط و سایر انواع روش‌های آموزشی که نیل به این هدف را ممکن می‌سازد و بویژه از طریق تجدیدنظر در کتب درسی و برنامه‌های آموزشی مدارس و تطبیق دادن روش‌های آموزشی.

د - ایجاد فرصت‌های یکسان جهت بهره‌مندی از بورس‌ها و سایر مزایای تحصیلی.

ه - امکانات مشابه جهت دستیابی به برنامه‌های مربوط به ادامه‌ی تحصیلات، از جمله برنامه‌های عملی سوادآموزی

بزرگسالان بویژه برنامه‌هایی که با هدف کاهش هرچه سریع‌تر شکاف آموزشی موجود بین زنان و مردان تدوین یافته‌اند.

و - کاهش درصد دانش‌آموزان دختر که ترک تحصیل می‌کنند و تنظیم برنامه‌هایی برای دختران و زنانی که ترک تحصیل زودرس داشته‌اند.

ز - امکانات یکسان برای شرکت فعال زنان در ورزش و تربیت بدنی.

ح - دسترسی به اطلاعات آموزش مشخص که سلامتی و تن‌درستی خانواده را تضمین می‌نمایند، از جمله اطلاعات راهنمایی در مورد تنظیم خانواده.

ماده ۱۱ - ۱) دول عضو کلیه اقدامات مقتضی را به عمل خواهند آورد تا هرگونه تبعیض علیه زنان در اشتغال از بین برود و براساس اصل تساوی زنان و مردان، حقوق مشابه برای آن‌ها تضمین شود، بویژه در موارد زیر:

- الف - حق اشتغال به کار به‌عنوان حق لاینفک تمام افراد بشر.
- ب - حق استفاده از فرصت‌های استخدامی یکسان، از جمله اعمال ضوابط یکسان برای استخدام.
- ج - حق انتخاب آزادانه‌ی حرفه و پیشه، حق برخورداری از ارتقای مقام، حق برخورداری از امنیت شغلی و تمام امتیازات و شرایط شغلی و حق استفاده از دوره‌های آموزش حرفه‌ای و بازآموزی از جمله کارآموزی و شرکت در دوره‌های آموزش حرفه‌ای پیشرفته و آموزش مرحله‌ای.
- د - حق دریافت دست‌مزد برابر و نیز استفاده از مزایا و حق برخورداری از مزایا و حق برخورداری از رفتار یکسان در مشاغلی که دارای ارزش برابر است و همچنین قضاوت یکسان در ارزیابی کیفیت کار مشابه.
- ه - حق استفاده از بیمه‌های اجتماعی بویژه در دوران بازنشستگی، دوران بیکاری، هنگام بیماری و ناتوانی و دوران پیری و در سایر موارد از کارافتادگی و نیز حق استفاده از مرخصی استحقاقی.
- و - حق حفظ سلامتی و رعایت ایمنی در محیط کار، از جمله حمایت از وظیفه‌ی تولیدمثل.

۲) به‌منظور جلوگیری از اعمال تبعیضات علیه زنان برپایه‌ی ازدواج یا مادری (بارداری) و تضمین حق موثر آنان جهت کار، دول عضو اقدامات زیر را به‌عمل خواهند آورد:

الف - ممنوعیت اخراج به دلیل بارداری یا مرخصی زایمان و تبعیض در اخراج براساس وضعیت زناشویی و اعمال مجازات‌های قانونی بدین‌منظور.

ب - صدور اجازه‌ی مرخصی زایمان با حقوق یا مزایای اجتماعی مشابه، بدون از دست‌دادن شغل قبلی، ارشدیت یا مزایای اجتماعی.

ج - تشویق به ارائه‌ی خدمات حمایتی اجتماعی لازم به نحوی که والدین را قادر کند تعهدات خانوادگی را با مسوولیت‌های شغلی و مشارکت در زندگی اجتماعی هماهنگ سازند، به‌خصوص از طریق ایجاد و توسعه‌ی شبکه‌ی تسهیلاتی برای مراقبت از کودکان.

د - برقراری حمایت خاص از زنان هنگام بارداری در انواع مشاغلی که برای آنان زیان‌آور محسوب می‌شود.

و - قوانین حمایت‌کننده‌ی ذکرشده در این ماده به‌طور متناوب همگام با پیشرفت اطلاعات و دانش‌های علمی و تکنولوژیکی باید مورد بررسی قرار گیرد و در صورت لزوم بازنگری، لغو یا تمدید شوند.

ماده ۱۲ - ۱) دول عضو برای رفع تبعیض از زنان در زمینه‌ی مراقبت بهداشتی آنان، کلیه اقدامات لازم را به‌عمل خواهند آورد تا دسترسی به خدمات بهداشتی از جمله خدماتی که به تنظیم خانواده مربوط می‌شود، براساس رعایت مساوات بین مردان و زنان تضمین شود؛ ۲) دول عضو صرف‌نظر از مفاد بند ۱ این ماده، ارائه‌ی خدمات مناسب در ارتباط با بارداری، بستری برای زایمان و دوران پس از زایمان را تضمین خواهند کرد و در موارد لازم خدمات رایگان و نیز تغذیه‌ی کافی در دوران بارداری و دوران شیردهی در اختیار آنان قرار خواهند داد.

ماده ۱۳ - دول عضو کلیه اقدامات مقتضی را به‌منظور رفع تبعیض از زنان در سایر زمینه‌های حیات اقتصادی و اجتماعی به‌عمل خواهند آورد تا حقوق یکسان بویژه در زمینه‌های زیر براساس برابری مردان و زنان تضمین شود:

- الف - حق استفاده از مزایای خانوادگی.
- ب - حق استفاده از وام‌های بانکی، رهن و سایر اشکال اعتبارات مالی.
- ج - حق شرکت در فعالیت‌های تفریحی، ورزشی و کلیه زمینه‌های حیات فرهنگی.

ماده ۱۴ - ۱) دول عضو مشکلات خاص زنان روستایی را منتظر قرار داده و به نقش مهمی که این زنان در جهت حیات اقتصادی خانواده‌های خود از جمله کار در بخش‌های غیرمالی اقتصاد به‌عهده دارند، توجه خاص مبذول خواهند داشت و کلیه اقدامات مقتضی را به‌عمل خواهند آورد تا مفاد این کنوانسیون نسبت به زنان در مناطق روستایی اجرا شود؛ ۲) دول عضو کلیه اقدامات مقتضی

را جهت رفع تبعیض از زنان در مناطق روستایی به عمل خواهند آورد تا این زنان براساس تساوی مردان و زنان در برنامه‌های عمرانی و روستایی شرکت کرده و از آن بهره‌مند شوند و به‌خصوص از حقوق زیر برخوردار شوند:

الف - شرکت در تدوین و اجرای برنامه‌های عمرانی در کلیه سطوح.

ب - دسترسی به تسهیلات بهداشتی کافی از جمله اطلاعات، مشاوره و خدمات تنظیم خانواده.

ج - استفاده مستقیم از برنامه‌های تأمین اجتماعی.

د - استفاده از انواع برنامه‌های آموزشی رسمی و غیررسمی از جمله سوادآموزی عملی و نیز بهره‌مندی از خدمات محلی و فوق‌العاده به‌منظور بالا بردن کارایی فنی آنان.

ه - تشکیل گروه‌ها و تعاونی‌های خودیاری به‌منظور به‌دست آوردن امکان دست‌یابی مساوی به فرصت‌های اقتصادی از طریق اشتغال یا خوداشتغالی.

و - شرکت در کلیه فعالیت‌های محلی.

ز - دسترسی به وام‌ها و اعتبارات کشاورزی، تسهیلات بازاریابی، تکنولوژی مناسب و استفاده‌ی یکسان از زمین و برخورداری از رفتار مساوی در چارچوب اصلاحات ارضی و روستایی و نیز در برنامه‌های جایگزینی زمین.

ح - بهره‌مندی از شرایط زندگی مناسب، بویژه مسکن، بهداشت، آب و برق، ارتباطات و حمل و نقل.

ماده ۱۵ - ۱) دول عضو به زنان حقوق مساوی با مردان در برابر قانون اعطا می‌کند؛ ۲) دول عضو در امور مدنی به زنان اختیارات و امکانات قانونی دقیقاً یکسان با مردان و نیز شرایط مساوی برای بهره‌برداری از این اختیارات و امکانات اعطا خواهند کرد. دول عضو برای انعقاد قرارداد و اداره‌ی املاک برای زنان حقوقی برابر با مردان قائل شده و با ایشان در کلیه مراحل دادرسی در دادگاه‌ها و مراجع قضایی به‌صورت یکسان رفتار خواهند کرد؛ ۳) دول عضو موافقت می‌کنند که کلیه‌ی قراردادهای و سایر اسناد خصوصی از هر نوع که دارای اثر قانونی بوده و در جهت محدود کردن امکانات قانونی زنان باشد، کان لم یکن تلقی گردد؛ ۴) دول عضو به زنان و مردان حقوقی یکسان در برابر قانون مربوط به تردد افراد و آزادی و انتخاب مسکن و اقامت‌گاه اعطا خواهند کرد.

ماده ۱۶ - ۱) دول عضو به‌منظور رفع تبعیض از زنان در کلیه‌ی امور مربوط به ازدواج و روابط خانوادگی، کلیه‌ی اقدامات مقتضی به‌عمل خواهند آورد و بویژه براساس تساوی مردان و زنان، موارد ذیل را تضمین خواهند کرد:

الف - حق یکسان برای ورود به ازدواج.

ب - حق یکسان در انتخاب آزادانه‌ی همسر و صورت گرفتن ازدواج تنها با رضایت کامل و آزادانه‌ی دو طرف ازدواج.

ج - حقوق و مسوولیت‌های یکسان در دوران زناشویی و به‌هنگام جدایی.

د - حقوق و مسوولیت یکسان به‌عنوان والدین، صرف‌نظر از وضع روابط زناشویی، در مسابلی که به فرزندان آنان مربوط می‌شود. در کلیه‌ی موارد، منافع کودکان از اولویت برخوردار خواهد بود.

ه - حقوق یکسان در مورد تصمیم‌گیری آزادانه و مسوولانه نسبت به تعداد فرزندان و فاصله‌ی زمانی بارداری و دسترسی به اطلاعات، آموزش و ابزار لازم که قدرت بهره‌مندی از این حقوق را به ایشان می‌دهد.

و - حقوق و مسوولیت‌های یکسان در مورد قیمومیت، حضانت، سرپرستی و به‌فرزندگرفتن کودکان و یا موارد مشابه با این مفاهیم در حقوق ملی، در کلیه‌ی موارد منافع کودکان از اولویت برخوردار خواهد بود.

ز - حقوق فردی یکسان به‌عنوان شوهر و زن من جمله حق انتخاب نام‌خانوادگی، شغل و حرفه.

ح - حقوق یکسان برای زوجین نسبت به مالکیت، حق اکتساب، مدیریت، سرپرستی، بهره‌مندی و انتقال ملک، اعم از این که رایگان باشد و یا هزینه‌ای در برداشته باشد.

۲) نامزدی و ازدواج کودک هیچ اثر قانونی ندارد و کلیه‌ی اقدامات ضروری من جمله وضع قانون برای تعیین حداقل سن ازدواج و اجباری کردن ثبت ازدواج در دفاتر رسمی می‌بایست به‌عمل آید.

بخش پنجم

ماده ۱۷ - ۱) به‌منظور بررسی پیشرفت حاصله در اجرای مفاد این کنوانسیون، کمیته‌ی محو تبعیض علیه زنان که از این پس از آن به‌عنوان کمیته یاد خواهد شد، شامل هجده نفر در زمان لازم‌الاجرا شدن و پس از تصویب، یا پیوستن سی و پنجمین کشور عضو، بیست و سه نفر از خبرگان دارای شهرت اخلاقی والا و صلاحیت در زمینه‌های مربوط به کنوانسیون تشکیل می‌شود.

این خبرگان توسط دول عضو از میان اتباع کشورهایشان انتخاب می‌شوند و در صلاحیت شخصی خود خدمت می‌کنند. در انتخاب این اشخاص، به توزیع عادلانه‌ی جغرافیایی و به حضور اشکال مختلف تمدن و نظام‌های عمده‌ی حقوقی توجه می‌شود.

۲) اعضای کمیته با رأی مخفی و از فهرست افرادی که توسط دول عضو نامزد شده‌اند، انتخاب می‌شوند. هر دولت عضو می‌تواند یک نفر از اتباع خود را نامزد کند.

۳) نخستین انتخابات، شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برگزار خواهد شد. حداقل سه ماه قبل از تاریخ هر انتخابات، دبیرکل ملل متحد طی نامه‌ای از دول عضو می‌خواهد تا ظرف دو ماه نامزدهای خود را معرفی کنند.

دبیرکل، فهرست اسامی نامزدها را به ترتیب حروف الفبا و با ذکر کشور نامزدکننده‌ی هر یک، تهیه و برای دول عضو ارسال خواهد داشت.

۴) انتخاب اعضای کمیته در جلسه‌ی دول عضو که توسط دبیرکل در مقر ملل متحد برگزار خواهد شد، انجام می‌شود. در این جلسه که حد نصاب تشکیل آن حضور دوسوم دول عضو می‌باشد، اشخاص انتخاب‌شده برای عضویت در کمیته، آن دسته از نامزدهایی خواهند بود که بیش‌ترین تعداد آراء و هم‌زمان اکثریت مطلق آراء نمایندگان دول عضو حاضر و رأی‌دهنده در جلسه را به‌دست آورند.

۵) اعضای کمیته برای یک دوره‌ی چهارساله انتخاب می‌شوند. لکن دوره‌ی عضویت ۹ نفر از اعضای منتخب در اولین انتخابات، در پایان دو سال به اتمام می‌رسد. بلافاصله پس از اولین انتخابات، اسامی این ۹ عضو به قید قرعه توسط رییس کمیته انتخاب خواهد شد.

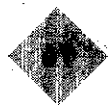
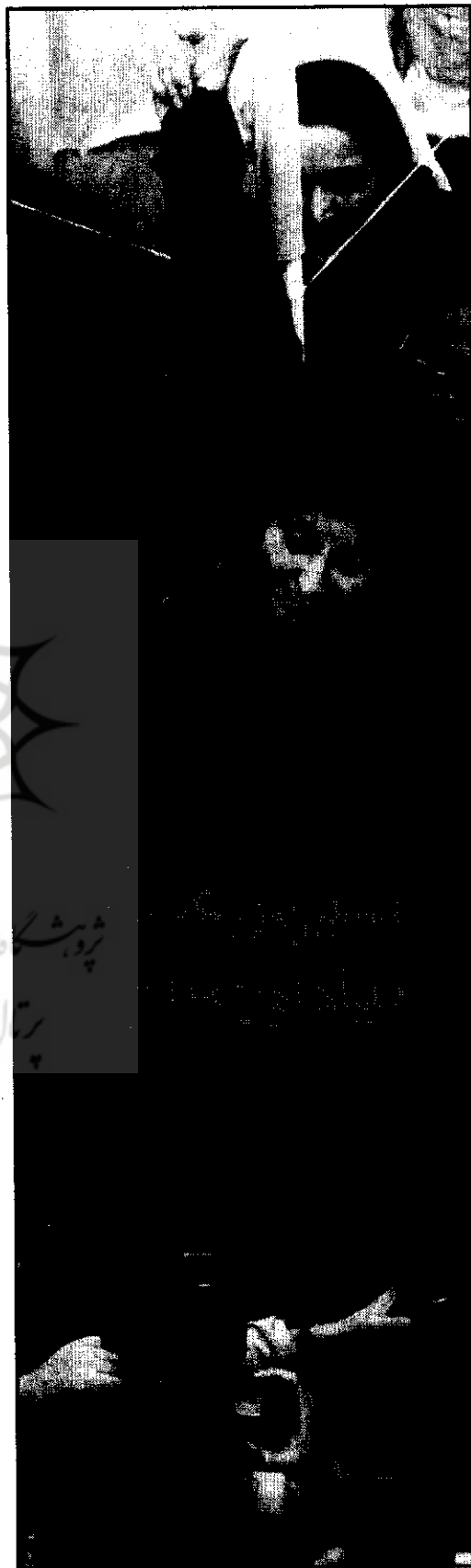
۶) انتخاب ۵ عضو دیگر کمیته مطابق با بندهای ۲، ۳ و ۴ این ماده و به‌دنبال سی و پنجمین تصویب یا الحاق صورت خواهد گرفت. دوره‌ی عضویت دو نفر از اعضای فوق در پایان دو سال خاتمه خواهد یافت و اسامی این دو نفر به قید قرعه توسط رییس کمیته انتخاب خواهد شد.

۷) به‌منظور اشغال پست‌های خالی احتمالی، دولتی که فعالیت خیره‌اش به‌عنوان عضو کمیته متوقف شده است، خبره‌ی دیگری را از بین اتباع خود برای عضویت در کمیته، مشروط به تأیید کمیته، انتخاب خواهد کرد.

۸) اعضای کمیته با تأیید مجمع عمومی و برطبق ضوابط و شرایطی که آن مجمع مقرر می‌دارد و با در نظر گرفتن اهمیت مسوولیت‌های کمیته از سازمان ملل متحد مقرری دریافت خواهند کرد.

۹) دبیرکل ملل متحد، تسهیلات و کارمندان لازم را به‌منظور تحقق و انجام موثر وظایف کمیته در چارچوب این کنوانسیون تأمین خواهد کرد.

ماده‌ی ۱۸ - ۱) دول عضو متعهد می‌شوند گزارشی برای بررسی کمیته در مورد اقدامات تقنینی، قضایی و اجرایی و سایر اقدامات متخذ در راستای اجرای مفاد این کنوانسیون و پیشرفت‌های حاصله در این رابطه به دبیرکل ملل متحد ارائه کنند:

الف - یک سال پس از لازم الاجرا شدن کنوانسیون برای آن دولت.

ب - پس از آن حداقل هر چهار سال یکبار و علاوه بر آن هر زمانی که کمیته درخواست کند.

(۲) این گزارشات می تواند مبین عوامل و مشکلاتی که بر میزان اجرای تعهدات تحت این کنوانسیون اثر می گذارد، باشد.

ماده ۱۹ - (۱) کمیته آیین نامه ای اجرایی خود را تصویب خواهد نمود؛ (۲) کمیته مسوولان خود را برای یک دوره دو ساله انتخاب خواهد کرد.

ماده ۲۰ - (۱) کمیته به منظور بررسی گزارشاتی که مطابق با ماده ۱۸ این کنوانسیون ارائه شده، هر ساله به مدتی که از دو هفته تجاوز نکند، تشکیل جلسه می دهد؛ (۲) جلسات کمیته معمولاً در مقر سازمان ملل متحد یا در هر محل مناسب دیگری که به تصمیم کمیته تعیین می شود، برگزار خواهد شد.

ماده ۲۱ - (۱) کمیته همه ساله از طریق شورای اقتصادی و اجتماعی، گزارشی در مورد فعالیت های خود به مجمع عمومی تسلیم می نماید و می تواند براساس گزارشات و اطلاعات واصله از دول عضو، پیشنهادات و توصیه های کلی ارائه دهد. این پیشنهادات و توصیه های کلی همراه با نظرات احتمالی دول عضو در گزارش کمیته درج می گردد.

ماده ۲۲ - موسسات تخصصی مجاز خواهند بود که از طریق نمایندگان خود اجرای موادی از پیمان نامه ای حاضر را که در حوزه فعالیت های آن ها جای می گیرند، مورد بررسی قرار دهند. کمیته ممکن است از موسسات تخصصی دعوت کند تا گزارش هایی درباره ی نحوه ی اجرای پیمان نامه در زمینه هایی که به حوزه ی فعالیت آن ها مربوط می شود، ارائه نمایند.

بخش ششم

ماده ۲۳ - هیچ چیز در این کنوانسیون بر مقرراتی که برای دستیابی زنان و مردان به برابری مفیدتر و موثرتر وجود دارد، تأثیر نخواهد گذاشت. این مقررات می تواند شامل موارد زیر باشد:

الف - قوانین یک دولت عضو.

ب - هر کنوانسیون پیمان یا موافقت نامه بین المللی دیگری که برای آن دولت لازم الاجرا است.

ماده ۲۴ - دول عضو متعهد می گردند کلیه اقدامات لازم در سطح ملی را که هدف از آن تحقق کامل حقوق به رسمیت شناخته شده در این کنوانسیون می باشد، به عمل آورند.

ماده ۲۵ - (۱) این کنوانسیون برای امضای کلیه دول مفتوح می باشد؛ (۲) دبیرکل ملل متحد به عنوان امین این کنوانسیون

تعیین می شود؛ (۳) تصویب این کنوانسیون منوط به طی مراحل تصویب قانونی است. اسناد تصویب نزد دبیرکل ملل متحد به امانت گذارده خواهند شد؛ (۴) این کنوانسیون جهت الحاق کلیه دول مفتوح می باشد، الحاق با سپردن سند الحاق به دبیرکل ملل متحد محقق می شود.

ماده ۲۶ - (۱) دول عضو می توانند در هر زمان طی نامه ای خطاب به دبیرکل ملل متحد درخواست تجدیدنظر در این کنوانسیون را نمایند؛ (۲) مجمع عمومی ملل متحد در مورد اقدامات احتمالی بعدی در مورد چنین درخواستی تصمیم خواهد گرفت.

ماده ۲۷ - (۱) این کنوانسیون سی روز پس از تاریخی که بیستمین سند تصویب یا الحاق آن نزد دبیرکل ملل متحد به امانت گذارده شد، لازم الاجرا می گردد؛ (۲) پس از به ودیعه سپردن بیستمین سند تصویب یا الحاق، برای هر دولتی که این کنوانسیون را تصویب می کند یا به آن ملحق می گردد، کنوانسیون مذکور از سی امین روز تاریخی که سند تصویب یا الحاق آن دولت به امانت گذارده شد، لازم الاجرا می گردد.

ماده ۲۸ - (۱) دبیرکل ملل متحد متن تحفظ کشورها، در هنگام تصویب یا الحاق را دریافت نموده و آن را میان کلیه دول توزیع می نماید؛ (۲) تحفظاتی که با هدف و منظور این کنوانسیون سازگار نباشد، پذیرفته نخواهد شد؛ (۳) تحفظات از طریق تسلیم یادداشتی به دبیرکل ملل متحد در هر زمان قابل پس گرفتن است. نامبرده همه ی دولت ها را از این موضوع مطلع خواهد کرد. لغو تحفظ از روزی که یادداشت دریافت شود، معتبر است.

ماده ۲۹ - (۱) هرگونه اختلاف در تفسیر یا اجرای این کنوانسیون بین دو یا چند دولت عضو که از طریق مذاکره حل نگردد، بنا به تقاضای یکی از طرفین به داوری ارجاع می گردد. چنانچه ظرف شش ماه از تاریخ درخواست داوری، طرفین در مورد نحوه و تشکیلات داوری به توافق نرسند، یکی از طرفین می تواند خواستار ارجاع موضوع به دیوان بین المللی دادگستری مطابق با اساس نامه ی دیوان گردد؛ (۲) هر دولت عضو می تواند به هنگام امضا یا تصویب این کنوانسیون یا الحاق به آن اعلام کند که خود را موظف به اجرای بند یک این ماده نمی داند. دول عضو دیگر در قبال دولتی که به بند یک این ماده اعلام تحفظ نموده است ملزم به اجرای بند یک نمی باشند؛ (۳) هر دولت عضوی که برطبق بند ۲ این ماده اعلام تحفظ نموده باشد، می تواند در هر زمان از تحفظ خود از طریق اعلام رسمی به دبیرکل ملل متحد صرف نظر نماید.

ماده ۳۰ - این کنوانسیون که متون عربی، چینی، انگلیسی، فرانسه، روسی و اسپانیولی آن، دارای اعتبار یکسان خواهد بود، نزد دبیرکل ملل متحد به امانت گذارده می شود.

